

Sygn. akt I C 436/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2020r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Anita Wolska

Protokolant: Pamela Wolska

po rozpoznaniu w dniu 03 listopada 2020r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółka Akcyjna V. (...) z siedzibą w W.**

przeciwko K. B.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego K. B. na rzecz powoda (...) **Spółka Akcyjna V. (...) z siedzibą w W.** kwotę 2.143,75 zł (dwa tysiące sto czterdzieści trzy złote siedemdziesiąt pięć groszy) wraz z poniższymi odsetkami od następujących kwot:

- 2.143,75 zł (dwa tysiące sto czterdzieści trzy złote siedemdziesiąt pięć groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 17 października 2016r. do dnia zapłaty,

- 12.500 zł (dwanaście tysięcy pięćset złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 17 października 2016r. do dnia 13 czerwca 2019r.

II. oddala powództwo w pozostałej części.

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.665,39 zł (trzy tysiące sześćset sześćdziesiąt pięć złotych trzydzieści dziewięć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sędzia Sądu Rejonowego Anita Wolska

Sygnatura akt I C 436/17

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka Akcyjna V. (...) z siedzibą w W. wniósł w dniu 07 czerwca 2017r. pozew przeciwko K. B. o zapłatę kwoty 18.143,75 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 17 października 2016 r. do dnia zapłaty, nadto kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego z uwzględnieniem opłaty sądowej, a także dalszych kosztów jakie mogą zostać poniesione przez powoda w toku postępowania. W uzasadnieniu powód wskazał, iż pozwany w dniu 24 stycznia 2015r. dokonał uszkodzenia mienia w postaci naniesienia na budynki poszkodowanych (Miejskiego Ośrodka (...) w P. oraz Gimnazjum nr III w P.) napisów tzw. graffiti. Poszkodowani posiadali ubezpieczenie u powoda w związku z czym powód wypłacił odszkodowanie w łącznej kwocie 18.143,75 zł. Powód powołał art. 828 § 1 k.c. który stanowi, że roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego

odszkodowania. Powód wskazał, iż w związku z wypełnieniem dyspozycji przywołanego przepisu przysługuje mu roszczenie o zwrot odszkodowania zapłaconego poszkodowanym. W zakresie żądania odsetek ustawowych wskazując, iż zostały naliczone od dnia następnego po dacie wypłaty odszkodowania.

W odpowiedzi na pozew z dnia 17 sierpnia 2017r. (k.99-100v) pozwany K. B. wniósł o oddalenie powództwa w części t.j. ponad kwotę 15.643,75 zł oraz rozłożenie zasądzonej przez Sąd kwoty 15.643,75 zł na raty w liczbie 51 miesięcznych rat, płatnych począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym uprawomocni się wyrok w niniejszej sprawie. Nadto wniósł o odstąpienie od obciążania go kosztami procesu w niniejszej sprawie, bądź względnie zamiast poprzedniego zasądzenie kosztów postępowania od powoda na jego rzecz według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, iż dokonał na rzecz poszkodowanych częściowej zapłaty z tytułu uszkodzonego mienia w łącznej wysokości 2.500 zł(w dniu 15 czerwca 2016r. na kwotę 1.000 zł oraz w dniu 8 marca 2017r. na kwotę 1.500 zł, czym argumentuje konieczność obniżenia dochodzonego roszczenia do kwoty 15.643,75 zł. Nadto wskazał, iż dokonane wpłaty w wysokości 2.500 zł zostały uregulowane przed wniesieniem przedmiotowego pozwu i powinny zostać zaliczone na poczet żądanej przez powoda kwoty, a poza tym zwrócone ubezpieczycielowi przez poszkodowanych. Pozwany wskazał, iż nie zamierza unikać spłaty długu i uznaje swoje zobowiązanie co do kwoty 15.643,75 zł jednakże jednorazowa spłata całej kwoty jest niemożliwa stąd wniosek o rozłożenie należności na raty. W uzasadnieniu wniosku o odstąpienie od obciążania go kosztami procesu pozwany podniósł, iż poszkodowani żądali wpłat na ich rzecz wskazując, iż rozliczą się z dokonanymi spłatami i przedłożą je ubezpieczycielowi – powodowi. Pozwany wskazał, iż uiszczał tym samym wpłaty na rzecz poszkodowanych, nadto wskazał, iż rzeczywistości były to jedynie dwie wpłaty jednak podstawę ku temu stanowiła obawa czy pieniądze te zostaną prawidłowo rozliczone z ubezpieczycielem. Nie ma wiedzy prawniczej m.in. co do prawa regresu i wobec sprzecznego stanowiska poszkodowanych i powoda nie dokonywała wpłat na rzecz powoda.

Pozwany na rozprawie w dniu 11 stycznia 2019r. (k.139) sprecyzował swoje stanowisko w sprawie w zakresie wysokości roszczenia kwestionując wysokość dochodzonego roszczenia w kwocie 18.143,75 zł, jednocześnie uznając, iż wysokość ta odpowiada wysokości zsumowanego obowiązku naprawienia szkody objętego wyrokiem karnym z dnia 5 marca 2015r. z uwzględnieniem dokonanej wpłaty w kwocie 2.5000 zł.

Powód w piśmie procesowym z dnia 14 marca 2019r.(k.142-143) ustosunkował się do stanowiska pozwanego, wskazując iż całkowicie podtrzymuje dotychczasowe stanowisko i wskazuje na brak podstaw do zaliczenia dokonanych wpłat przez pozwanego na rzecz poszkodowanych na poczet roszczenia powoda. Powód wskazał, iż nie zaistniała przesłanka bezpodstawnego wzbogacenia poszkodowanych, bowiem pozwany nie naprawił szkody w całości. Dodatkowo strona wskazała, iż orzeczenie prawnokarne obowiązku naprawienia szkody lub nawiązki nie powoduje skutku prawnego w postaci wyłączenia odpowiedzialności ubezpieczyciela.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany w nocy z 24 na 25 maja 2014 r. w P. dokonał umyślnego zniszczenia mienia ściany frontowej budynku Gimnazjum nr III w P. przy ul. (...) poprzez naniesienie na nią za pomocą farby w sprayu napisów graffiti w wyniku czego powstały straty w kwocie 13.124,94 zł na szkodę Gimnazjum nr III w P. (czyn z art. 288 § 1 k.k.).Pozwany także w nocy z 24 na 25 maja 2014 r. w P. przy ul. (...) dokonał umyślnego zniszczenia mienia t.j. ściany frontowej budynku oraz elementów dachu poprzez naniesienie na nie farbą w sprayu napisów tzw. graffiti w wyniku czego powstały straty w kwocie 3.690 zł na szkodę Miejskiego Ośrodka (...) w P. (czyn z art. 288 § 1 k.k.).

Pozwany w pierwszym przypadku dokonał tego w ten sposób, że wszedł na dach budynku szkoły po parapetach i balustradach następnie spuścił linę i opuszczając się po niej wykonał graffiti na całej długości budynku w poziomie poczynając od dachu. Z uwagi na pionowy przebieg napisu zniszczeniu uległy cztery kolory elewacji oraz rynna, o którą opierała się lina, po której opuszczał się sprawca. Następnie przy ul. (...) w P. w ten sam sposób dokonał umyślnego zniszczenia ściany frontowej budynku Miejskiego Ośrodka (...) polegającego na zniszczeniu elewacji budynku poprzez wykonanie farbą w sprayu napisów nad częścią kinową, na wentylatorze górnej części dachu oraz

przy skraju dachu na elewacji od strony frontowej budynku. Inspektor Nadzoru sporządził kosztorys inwestorski na remont uszkodzonej elewacji budynku Gimnazjum nr III w P. na kwotę 22.490,90 zł. Przedsiębiorstwo Budowlane (...) Sp. z o.o. sporządziło kosztorys ofertowy na remont uszkodzonej elewacji budynku na kwotę 13.124,94 zł. Remont budynku Miejskiego Ośrodka (...) został wyceniony w kosztorysie na kwotę 5.540,89 zł.

Gimnazjum nr III w P. oraz Miejski Ośrodek (...) w P. posiadały ubezpieczenie w (...) S.A. V. (...) w W. zawarte przez Gminę P. na mocy polis o numerach (...) z dnia 20 stycznia 2014 r. Gimnazjum nr III w P. zgłosiło szkodę do ubezpieczyciela w dniu 26 maja 2014r. Natomiast Miejski Ośrodek (...) w P. zgłosił szkodę w dniu 28 maja 2014 r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie, VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w P. w wyroku z dnia 5 marca 2015 r. wydanym w sprawie VII K 626/14 uznał K. B. za winnego dokonania umyślnego zniszczenia mienia na budynku Gimnazjum nr III w P. oraz na budynku Miejskiego Ośrodka (...) w P. i orzekł wobec K. B. karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności, zawieszając jej wykonanie na okres 3 (trzech) lat próby. Nadto orzekł wobec niego obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwami poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego Gimnazjum nr III w P. kwoty 13.124,94 zł oraz pokrzywdzonego Miejskiego Ośrodka (...) w P. kwoty 3.690 zł(pkt IV wyroku). Niniejszy wyrok uprawomocnił się z dniem 13 marca 2015r.

Powód przyznał odszkodowanie w łącznej kwocie 18.143,75 zł, na którą składało się odszkodowanie na rzecz Gimnazjum nr 3 w P. w kwocie 16.143,75 zł oraz na rzecz Miejskiego Ośrodka (...) w P. w kwocie 2.000 zł.

Powód pismem z dnia 25 sierpnia 2016 r. skierował do pozwanego wezwanie do zapłaty kwoty 18.143,75 zł zakreślając trzydziestodniowy termin do zapłaty od doręczenia wezwania. Zostało ono doręczone pozwanemu w dniu 06 września 2016r. Kolejne pismo wzywające do zapłaty powyższej kwoty w terminie czternastu dni zostało sporządzone w dniu 17 listopada 2016 roku.

Dowód:

- **wyrok SR Szczecin – P. i Zachód w S. z dnia 05.03.2015 r. k. 6-7,**
- **polisa seria (...) -A nr (...) z 20.01.2014r. k. 8-15,**
- **polisa seria (...) -A nr (...) z 20.01.2014r. k. 16-20,**
- **zgłoszenie szkody z 26.05.2014r. k. 21,**
- **pismo Dyrektora Gimnazjum nr 3 w P. z 12.06.2014r. k. 22,**
- **wycena remontu uszkodzonej elewacji budynku k. 23-31,**
- **kosztorys ofertowy Przedsiębiorstwo Budowlane (...) sp. z o.o. k. 32- 36,**
- **kosztorys remontowy k. 37- 40,**
- **wezwanie do zapłaty z dnia 17.11.2016 r. k. 44-45,**
- **kosztorys remontowy k. 46-50,**
- **zgłoszenie szkody w Miejskim Ośrodku (...) oraz dokumentacja fotograficzna zniszczeń obu budynków k. 50-64,**
- **przyznanie odszkodowania oraz dopłat k. 65-72.**
- **wezwanie do zapłaty z dnia 25.08.2016 r. k. 73-74,**
- **potwierdzenie odbioru k.42-43.**

- zeznania pozwanego K. B. k. 139.

K. B. w dniu 08 marca 2017r. dokonał wpłaty na rzecz Gimnazjum nr 3 w P. w kwocie 1.500 zł tytułem naprawienia szkody w budynku oraz w dniu 15 czerwca 2016r. na rzecz Miejskiego Ośrodka (...) w P. w kwocie 1.000 zł. Powołując w tytułach wpłaty „ odszkodowanie dot. wyroku w sprawie sygn. akt VII K 626/14”.

W piśmie z dnia 2 sierpnia 2017r. Miejski Ośrodek (...) w P. poinformował pozwanego , iż pozostałej do zapłaty na podstawie wyroku sądowego w sprawie VII K 626/14 na dzień sporządzenia pisma (14.314,94 zł) a nadto wskazał, iż dokonanie zapłaty szkody na rzecz poszkodowanego przez ubezpieczyciela (InterRisk) nie zwalnia pozwanego z obowiązku zapłaty odszkodowania wynikającego z wyroku sądowego natomiast placówka rozliczy regres z Towarzystwem (...).

Następnie K. B. w dniu 5 kwietnia 2019r. dokonał wpłaty kwoty 12.500 zł na rzecz Gimnazjum nr 3 w P.. Powołując w tytułach wpłaty „ odszkodowanie sygn. akt VII K 626/14”. Wpłata została dokonana na niewłaściwe konto i zwrócona mu. Ponownej wpłaty tej kwoty t.j. 12.500 zł dokonał w dniu 14 czerwca 2019r.

Dowód:

- potwierdzenie wykonania przelewu z dnia 08.03.2017 r. k.102,

- potwierdzenie wykonania przelewu z dnia 15.06.2016 r. k.101,

- pismo Miejskiego Ośrodka (...) z dnia 02.08.2017 r. k. 103,

- zeznania pozwanego K. B. k. 139,

- potwierdzenie wykonania przelewu z dnia 05.04.2019 r. k. 151,

- potwierdzenie wykonania przelewu z dnia 05.04.2019 r. k. 155,

- pismo z 30.09.2019r. k.166.

W pismach z dnia 3 października 2019 r. i 16 grudnia 2019 r. Szkoła Podstawowa nr (...) w P. (poprzednio Gimnazjum nr III) poinformowała, iż pozwany zrealizował obowiązek naprawienia szkody orzeczony w pkt IV wyroku sądu VII Zamiejscowego Wydziału Karnego z dnia 5 marca 2015 r. o sygn. VII K 626/14 oraz zapłacił na rzecz Gimnazjum nr 3 w P. kwotę w łącznej wysokości 14.000 zł.

Powód dokonał wypłaty odszkodowania z tytułu przedmiotowego zdarzenia na rzecz Gminy P. w kwocie 2.000 zł w dniu 20 czerwca 2014r., w kwocie 1.017,07 zł w dniu 04 czerwca 2014r, w kwocie 9.625,87 zł w dniu 7 lipca 2014r. oraz w kwocie 5.500,81 zł w dniu 25 listopada 2014r. Trzy ostatnie dotyczyły mienia Gimnazjum nr 3 w P.. Tym samym łączna kwota odszkodowania na rzecz tego podmiotu stanowiła 16.143,75 zł, a na rzecz (...) w policach – 2.000 zł. W sumie wypłata odszkodowań zamknęła się kwotą 18.143,75 zł.

Dowód:

- pismo z 3.10.2019r. k. 168,

- pismo z 16.12.2019r. z 173.

-potwierdzenia przelewów k.213-214.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu w przeważającej części.

Okoliczności faktyczne stanowiące podstawę rozstrzygnięcia w całości pozostawały poza sporem, a nadto wynikały z przedstawionych przez strony dokumentów, których wartość dowodowa nie budziła wątpliwości Sądu.

Na wstępie należy wskazać, iż powództwem wywiedzionym w sprawie (...) Spółka Akcyjna V. (...) z siedzibą w W. dochodziła od pozwanego K. B. zapłaty kwoty 18.143,75 zł na podstawie regresu ubezpieczeniowego, bowiem na skutek zniszczenia mienia przez pozwanego t.j. budynku Gimnazjum nr III w P. oraz Miejskiego Ośrodka (...) w P., które posiadały polisę ubezpieczenia w powodowym Towarzystwie (...), powód wypłacił poszkodowanym wyżej wskazaną kwotę tytułem odszkodowania. Istotną okoliczność stanowiło, iż Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie, VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w P. w wyroku z dnia 5 marca 2015 r. w sprawie o sygn. akt VII K 626/14 wymierzył K. B. środek karny w postaci naprawy szkody na rzecz pokrzywdzonego Gimnazjum nr III w P. w wysokości 13.124,94 zł (mniejszej od ustalonego odszkodowania w kwocie 16.143,75 zł) oraz pokrzywdzonego Miejskiego Ośrodka (...) w P. kwoty 3.690 zł(większą od ustalonego odszkodowania w kwocie 2.000 zł).

Spór sprowadzał się do oceny prawnej roszczenia i dotyczył rozstrzygnięcia czy ubezpieczycielowi, mimo orzeczenia prawomocnym wyrokiem karnym obowiązku naprawienia szkody przez K. B., przysługuje roszczenie regresowe wobec pozwanego. W tym miejscu wskazać należy, iż pozwany w odpowiedzi na pozew uznał początkowo powództwo w części t.j. ponad kwotę 15.643,75 zł (pomniejszoną o jego wpłaty na kwotę 2.500 zł). Jednakże na rozprawie w dniu 11 stycznia 2019r. oświadczył, iż odpowiedź na pozew pisał mu adwokat i do końca nie rozumie jej treści. Jednocześnie zakwestionował żądanie pozwu co do wysokości i oświadczył, iż powinien zapłacić jedynie kwotę odszkodowania ustaloną w wyroku karnym, pomniejszoną o jego wpłaty, akcentując, iż nie wie na czyją rzecz ma dokonywać zapłaty. W tym stanie rzeczy i z uwagi na faktyczny brak rozeznania pozwanego co do treści jego odpowiedzi na pozew (zauważalny podczas rozprawy) Sąd przyjął zmianę jego stanowiska w sprawie i skutecznie uchylenie się od poprzedniego stanowiska w zakresie uznania powództwa w części.

Odpowiedzialność Towarzystwa (...) w zakresie wypłaty odszkodowania za szkodę w postaci zniszczenia mienia podmiotu ubezpieczonego znajduje podstawę w art. 805 § 1 k.c. zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Dalej należy wskazać, iż działalność ubezpieczeniowa, w tym zawieranie umów ubezpieczenia zgodnie z przepisami ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1844) w rozumieniu ustawy Prawo zamówień publicznych z dnia 29 stycznia 2004 r. (Dz.U. Nr 19, poz. 177) stanowi usługę, zgodnie z art. 34 ust. 4 pkt 2 ustawy prawo zamówień publicznych jeżeli zamówienie obejmuje usługi ubezpieczeniowe, wartością zamówienia jest należna składka oraz inne rodzaje wynagrodzenia. Umowa ubezpieczenia jest umową dwustronnie zobowiązującą, w związku z czym ubezpieczający opłaca składkę w zamian za ochronę ubezpieczeniową. Przy czym w razie wystąpienia zdarzenia szkodowego ochrona ta polega w szczególności na zapłacie określonego odszkodowania na rzecz ubezpieczającego, gdy zdarzenie losowe zostało przewidziane w umowie. W okolicznościach sprawy Gimnazjum nr III w P. oraz Miejski Ośrodek (...) w P. będące podmiotem umowy ubezpieczenia zgłosiły szkodę, w konsekwencji czego w toku postępowania likwidacyjnego (...) S.A. z siedzibą w W. wypłaciła łącznie na ich rzecz kwotę 18.143,75 zł tytułem odszkodowania.

Zgodnie z powołanym przez stronę powodową przepisem art. 828 § 1 k.c. jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli zakład pokrył tylko część szkody, ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem ubezpieczyciela.

Z okoliczności sprawy wynika, iż wobec K. B. na mocy wyroku karnego Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie, VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w P. z dnia 5 marca 2015 r. w sprawie o sygn. akt VII K 626/14 został orzeczony obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwami umyślnego zniszczenia mienia poprzez zapłatę na rzecz Gimnazjum nr III w P. kwoty 13.124,94 zł oraz Miejskiego Ośrodka (...) w P. kwoty 3.690 zł. Wskazując na regulację art. 46 § 1 k.k. w razie skazania sąd może orzec, a na wniosek

pokrzywdzonego lub innej osoby uprawnionej orzeka, stosując przepisy prawa cywilnego, obowiązek naprawienia, w całości albo w części, wyrządzonej przestępstwem szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę; przepisów prawa cywilnego o możliwości zasądzenia renty nie stosuje się. Obowiązek naprawienia szkody ma przede wszystkim charakter kompensacyjny, nadto wskazuje się, iż umacnia przekonanie o nieopłacalności przestępstwa, ugruntowuje przekonanie, że nie wolno wyrządzać szkody, a w razie uczynienia tego trzeba ją naprawić. Uzmysławia sprawcy sens własnej odpowiedzialności. Pozwany w toku postępowania cywilnego uczynił zadość ciężącemu na nim obowiązkowi naprawienia szkody w stosunku do Gimnazjum nr III w P. poprzez zapłatę kwoty w wysokości 14.000 zł natomiast na rzecz (...) w P. wpłacił kwotę 1.000 zł. Należy wskazać, iż żaden z przepisów wprost nie wyłącza odpowiedzialności ubezpieczyciela w przypadku, gdy wobec sprawcy szkody orzeczono środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody, lub nawiązki, czy zasądzenia zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Ubezpieczycielowi, w razie pokrycia szkody nie przysługuje wobec sprawcy szkody prawo regresu, jeśli wobec tego sprawcy zapadły powyższe rozstrzygnięcia w wyroku karnym. Obowiązek jaki orzeczono wobec pozwanego w wyroku karnym, tj. o zapłatę kwot w łącznej wysokości 16.814,94 zł wynika z odpowiedzialności cywilnej, której podstawą jest czyn niedozwolony. Orzeczenie środka karnego w postaci naprawienia szkody jest niemożliwe, gdy nie powstanie żadna szkoda po stronie pokrzywdzonego, lub szkoda została naprawiona. Zgodnie z art. 415 § 1 k.p.k. w razie skazania oskarżonego (...) sąd orzeka nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego, obowiązek naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Nawiązki na rzecz pokrzywdzonego, obowiązku naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę nie orzeka się, jeżeli roszczenie wynikające z popełnienia przestępstwa jest przedmiotem innego postępowania albo o roszczeniu tym prawomocnie orzeczono. W myśl § 2, jeżeli zasądzone odszkodowanie, obowiązek naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę albo nawiązka orzeczona na rzecz pokrzywdzonego nie pokrywają całej szkody lub nie stanowią pełnego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, pokrzywdzony może dochodzić dodatkowych roszczeń w postępowaniu cywilnym.

W świetle powyższych rozważań, nie budzi wątpliwości, iż obowiązek naprawienia szkody jest ściśle powiązany z odpowiedzialnością cywilną wynikającą z art. 415 k.c. który stanowi, iż kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Naprawienie szkody przez pozwanego poprzez zapłatę kwoty 15.000 zł na rzecz podmiotów pokrzywdzonych stanowi swoistą przesłankę do wyłączenia art. 828 § 1 k.c. tj. regresu ubezpieczyciela w wymiarze tej kwoty. Tym samym skoro powód dochodził zapłaty z tego tytułu kwoty 18.143,75 zł kwota ta powinna zostać faktycznie pomniejszona o kwotę 15.000 zł. W tym miejscu zaznaczenia wymaga, iż kwota tytułem naprawienia szkody określona przez sąd karny (łącznie 16.814,94 zł) była mniejsza od faktycznie wypłaconego odszkodowania z tego tytułu przez ubezpieczyciela t.j. kwoty 18.143,75 zł. Istotnym jest jednak, także ta okoliczność, iż z tytułu szkody wyrządzonej w postaci uszkodzenia budynku (...) w P. ubezpieczyciel ustalił niższe odszkodowanie t.j. 2.000 zł (z czego pozwany zapłacił jedynie 1.000 zł) więc tylko w takich granicach mógł żądać zwrotu, natomiast oszacowanie szkody wyrządzonej w budynku Gimnazjum nr III w P. stanowiło kwotę wyższą t.j. 16.143,75 zł(a z tego tytułu pozwany zapłacił łącznie 14.000 zł). W ocenie Sądu pozostała kwota do zapłaty tytułem regresu na rzecz ubezpieczyciela stanowiłaby łącznie kwotę 3.143,75 zł. Przy czym należy mieć na uwadze, że środek karny w postaci naprawienia szkody pełni między innymi funkcję represyjną i powód jako podmiot winny umyślnego dokonania zniszczenia mienia nie mógł się zwolnić z obowiązku osobistego wykonania względem poszkodowanych na poczet zwrotu odszkodowania Towarzystwu (...). Tym samym w pkt I wyroku ostatecznie zasadzona została kwota 2.143,75 zł (omyłkowo) albowiem faktycznie powinna być ona powiększona o kwotę 1.000 zł. Tym samym zaistniał oczywisty błąd rachunkowy. W pozostałym zakresie powództwo zostało oddalone z uwagi na powyższe rozważania i faktyczną zapłatę przez pozwanego do chwili wydania orzeczenia kwoty 15.000 zł bezpośrednio poszkodowanym.

Odsetki ustawowe zostały zasądzone zgodnie z żądaniem, od dnia 17 października 2016r. od kwoty 2.143,75 zł. Podstawę prawną odsetek stanowi art. 481 § 1 k.c. z wz. z art. 455 k.c. przyjmując, iż termin do spełnienia świadczenia nie jest określony natomiast pozostaje uzależniony od wezwania wierzyciela do zapłaty. Z uwagi na to, iż powód skierował żądanie zapłaty do pozwanego przed wytoczeniem powództwa w dniu 25 sierpnia 2016r. zakreślając pozwanemu termin 30 dni do zapłaty od dnia doręczenia, które nastąpiło w dniu 06 września 2016r. zapłata powinna nastąpić do dnia 06 października 2016r. Biorąc pod uwagę regulację z art. 321 § 1 k.p.c. orzeczono zgodnie z żądaniem w tym zakresie. Zaznaczenia wymaga, iż kwota 2.500 zł została uiszczona przez pozwanego na rzecz poszkodowanych

przed wniesieniem niniejszego pozwu, zaś kwota 12.500 zł już po jego wniesieniu t.j. w dniu 14 czerwca 2019r. Tym samym od tej kwoty należą się powodowi odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 17 października 2016r. do dnia poprzedzającego zapłatę t.j. 13 czerwca 2019r.

Pozwany wniósł o rozłożenie dochodzonej kwoty korzystając z dobrodziejstwa art. 320 k.p.c. Podstawą zastosowania przepisu art. 320 k.p.c. jest uznanie sądu, że zachodzą szczególnie uzasadnione wypadki. Będzie tak przykładowo w sytuacji, gdy ze względu na stan majątkowy, rodzinny, czy zdrowotny spełnienie świadczenia przez pozwanego niezwłoczne lub jednorazowe byłoby niemożliwe, bądź bardzo utrudnione albo narażałoby pozwanego lub jego bliskich na niepowetowane szkody. Założeniem tej regulacji jest zatem uczynienie postępowania wykonawczego (egzekucji) realnym ze względu na określoną sytuację ekonomiczną i finansową dłużnika. Unormowanie to daje bowiem możliwość antycypowania trudności mogących wyniknąć w toku postępowania egzekucyjnego, a które można przewidzieć już w fazie postępowania rozpoznawczego. Należy jednak mieć na uwadze, że ochrona, jaką zapewnia pozwanemu art. 320 k.p.c., nie może być stawiana ponad ochronę powoda w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu powoda. (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie I Aca 155/13).

W ocenie Sądu wnioski pozwanego o rozłożenie na raty zasądzonej należności należy uznać za niezasadne biorąc pod uwagę ostateczną wysokość zasądzonych roszczeń, a w szczególności tą okoliczność, iż od wniesienia pozwu do chwili wydania orzeczenia minęło ponad 3 lata, a od ostatniej wpłaty pozwanego (14 czerwca 2019r.) także okres prawie 1,5 roku, który pozwalałby na ostateczne rozliczenia się pozwanego przez zapłatę pozostałej kwoty, mając także na uwadze obowiązek naprawienia szkody istniejący od chwili uprawomocnienia się wyroku karnego t.j. 13 marca 2015r.

O kosztach Sąd orzekł w pkt III wyroku na podstawie art. 100 zd.1 k.p.c. powód poniósł koszty w łącznej kwocie 4.542 zł (908 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa i kwotę 3.600 zł tytułem wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika na podstawie § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. poz.1804 ze zmianami). Sąd przyjął, iż zapłata kwoty 12.500 zł w toku postępowania i zasądzenie ostatecznie kwoty 2.143,75 zł stanowiły podstawę do przyjęcia, iż powód wygrał spór w 80,7 % . Tym samym w takiej części należą mu się zwrot kosztów t.j. 3.665,39 zł (80,7 % z kwoty 4.542 zł). Zgodnie zaś z art. 102 k.p.c., w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Zacytowany przepis ustanawia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu; jest rozwiązaniem szczególnym, niepodlegającym wykładni rozszerzającej, wykluczającym stosowanie wszelkich uogólnień, wymagającym do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. Nie konkretyzuje on pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawia ich kwalifikację, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi (por. m.in. postanowienie SN z dnia 20 grudnia 1973 r., II CZ 210/73, LEX nr 7366). Do okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek zastosowania dyspozycji omawianego przepisu według doktryny zaliczyć można nie tylko te związane z samym przebiegiem postępowania, lecz także dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Za trafny należy natomiast uznać pogląd, zgodnie z którym sama sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej, nawet tak niekorzystna, że strona bez uszczerbku dla utrzymania własnego i członków rodziny nie byłaby w stanie ponieść kosztów, nie stanowi podstawy zwolnienia - na podstawie art. 102 - z obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, chyba że na rzecz tej strony przemawiają dalsze szczególne okoliczności, które same mogłyby być niewystarczające, lecz łącznie z trudną sytuacją ekonomiczną wyczerpują znamiona wypadku szczególnie uzasadnionego. (postanowienie SN z dnia 8 grudnia 2011 r., IV CZ 111/11, LEX nr 1119554). W orzecznictwie podkreśla się, iż całokształt okoliczności, które mogłyby uzasadniać zastosowanie tego przepisu powinny być ocenione z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego. Sąd doszedł do przekonania, że w przedmiotowej sprawie nie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, o którym mowa w powyżej cytowanym przepisie, który uzasadnia odstąpienie od obciążania pozwanego kosztami procesu na rzecz powoda, biorąc pod uwagę okoliczności sprawy i postawę pozwanego, który nie może zasłaniać się tym, iż nie regulował dochodzonej należności z uwagi na stanowisko powoda i poszkodowanych i brak wiedzy prawniczej co do racji każdej ze stron.

Sędzia Sądu Rejonowego Anita Wolska

Sygn. akt I C 436/17

S., dnia 4 grudnia 2020r.

ZARZĄDZENIE

(...),

(...) Ł. Z. (...) (...) adw. P. W. (...)

(...)

Sędzia Sądu Rejonowego Anita Wolska